

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 437/2014-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. júla 2014 predbežne prerokoval sťažnosť Prípravného výboru Global Finance Alliance, Global Finance Alliance a Kancelárie Global Finance Alliance, všetci so sídlom ..., zastúpených J. Š., vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva zaručeného v čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach v spojení s porušením základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva zaručeného v čl. 11 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a 3 a čl. 145 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaniach vedených pod sp. zn. 8 Sžnč 4/2012, sp. zn. 8 Sr 1/2012 a sp. zn. 8 Sžz 7/2012 a jeho rozhodnutiami zo 16. júla 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Prípravného výboru Global Finance Alliance, Global Finance Alliance a Kancelárie Global Finance Alliance o d m i e t a ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. októbra 2013 doručená sťažnosť Prípravného výboru Global Finance Aliance (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“, Global Finance Aliance (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“) a Kancelárie Global Finance Aliance (ďalej len „sťažovateľka v 3. rade“, spolu ďalej aj „sťažovatelia“), všetci so sídlom..., zastúpených J. Š. (ďalej len „zástupca“), vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva zaručeného v čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“) v spojení s porušením základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 1 ústavy, práva zaručeného v čl. 11 ods. 1 a 2 dohovoru a čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a 3 a čl. 145 ods. 4 ústavy postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 8 Sžnč 4/2012, sp. zn. 8 Sr 1/2012 a sp. zn. 8 Sžz 7/2012 a jeho rozhodnutiami zo 16. júla 2013.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia a ich zástupca sa návrhom doručeným Okresnému súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) 9. júla 2012 ako navrhovatelia podľa § 250t ods. 1 a 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) domáhali, aby súd odporcom: Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava (ďalej len „odporca v 1. rade“), a vedúcej oddelenia SVS OVVS OVV Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „odporkyňa v 2. rade“, spolu ďalej len „odporcovia“) v konaní o evidencii združenia vedenom odporcom v 1. rade pod sp. zn. VVS/1-2200/90-2497 uložil povinnosť riadne konať a zaevidovať sťažovateľov (v 2. a 3. rade) do evidencie odporcu v 1. rade. Okresný súd predmetnú vec uznesením č. k. 2 S 2/2012-19 zo 17. júla 2012 postúpil najvyššiemu súdu, ktorý uznesením č. k. 8 Sžnč 4/2012-36 zo 16. júla 2013 konanie o návrhu sťažovateľov zastavil a návrh ich zástupcu zamietol.

Ďalším návrhom podaným okresnému súdu rovnako 9. júla 2012 označeným ako žaloba podľa § 8 ods. 3 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o združovaní občanov“) v spojení s § 250l a nasl. OSP sa sťažovatelia spolu s ich zástupcom domáhali podľa § 8 ods. 4 zákona o združovaní občanov a § 250q ods. 2 OSP zrušenia rozhodnutia – upozornenia odporcov č. k. VVS/1-2200/90-2497 z 25. júna 2012 o nezaevidovaní združenia. Okresný súd aj túto vec uznesením č. k. 2 S 2/2012-19 zo 17. júla 2012 postúpil najvyššiemu súdu, ktorý uznesením č. k. 8 Sr 1/2012-42 zo 16. júla 2013 konanie o návrhu sťažovateľov zastavil a návrh ich zástupcu odmietol.

Napokon sa sťažovatelia a ich zástupca opäť návrhom doručeným okresnému súdu 9. júla 2012 domáhali, aby súd podľa § 250v ods. 1 a 4 OSP zakázal odporcom v konaní vedenom pod sp. zn. VVS/1-2200/90-2497 pokračovať v porušovaní základných práv sťažovateľov a ich zástupcu na inú právnu ochranu, spravodlivé súdne konanie a na zákonný vecne a funkčne príslušný orgán inej právnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 11 ods. 1 dohovoru nezákonným postupom zavŕšeným nezákonným upozornením č. k. VVS/1-2200/90-2497 z 25. júna 2012 ako nezákonnom zásahu, ako aj nezaevidovaním sťažovateľov ako nezákonnom zásahu a súčasne aby odporcom prikázal obnoviť faktický a právny stav pred nezákonným postupom tak, že odporcovia zaevidujú sťažovateľov ku dňu doručenia návrhu na evidenciu odporcovi v 1. rade a písomne sa sťažovateľom a ich zástupcovi ospravedlnia za nezákonný zásah. Aj tento návrh okresný súd uznesením č. k. 2 S 2/2012-19 zo 17. júla 2012 postúpil najvyššiemu súdu, ktorý o ňom rozhodol rozsudkom č. k. 8 Sžz 7/2012-40 zo 16. júla 2013 tak, že konanie o návrhu sťažovateľov zastavil a návrh ich zástupcu zamietol.

Vo všetkých troch uvedených konaniach najvyšší súd konanie o návrhu sťažovateľov zastavil z dôvodu, že v ich prípade išlo o neexistujúce subjekty, preto nebola splnená základná podmienka spôsobilosti byť účastníkom konania.

Zástupca v sťažnosti podanej ústavnému súdu tvrdí, že postupom najvyššieho súdu a jeho rozhodnutiami došlo k porušeniu ním označených práv sťažovateľov, a to *«tým, že*

NS nezákonne a protiústavne v procesnom rozhodnutí o odmietnutí žaloby, o ktorom rozhodol (pravdepodobne) len predseda senátu, napriek v záhlaví označeným viacerým sudcom, ktorí reálne nerozhodovali alebo inak aj tým, že rozhodovali ako senát hoci o procesnom rozhodnutí o odmietnutí mohol a mal konať a rozhodnúť len sám predseda, čím nevznikla právomoc senátu (v zmysle § 264c ods. 1 OSP v spojení s § 36 ods. 1 OSP)...

... tým, že poprel princíp právnej istoty proti elementárnej právnej logike a jasnej dikcii zákona ako aj princíp, že každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá, namietam preto, že NS SR judikoval do práva a právnej istoty pro futuro ústavne nekonformný právny záver, podľa ktorého sa budú správať orgány verejnej moci a aj ostatné subjekty práva, pričom možno očakávať už len rovnaké ústavne nekonformné rozhodnutia NS v obdobných veciach, čo je absolútne neprípustné...

Namietam nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, nakoľko z neho vôbec nevyplývajú jasné logické a presvedčivé odpovede na mnohé sporné zákonné a ústavnoprávne otázky, ktoré bolo treba riešiť ako procesné ex officio, najmä prečo odignoroval NS nedoriešil ich hmotnoprávnu a procesnú legitimitu v tomto konaní, respektíve, prečo im ju fakticky svojim nepreskúmateľným rozhodnutím (v týchto sporných otázkach) nepriznal, čo je zjavne nesprávne a protiústavné, nakoľko ani správnym orgánom (MV SR), ani NS SR naoktovaný (vnútený) prejav vôle nedokáže poprieť, že na MV SR bol doručený návrh na evidenciu a nie registráciu združenia a tieto dva samostatné odlišné právne úkony majú úplne odlišné hmotnoprávne účinky...

Pokiaľ NS SR mal výhrady k podanému návrhu na evidenciu mal to konkretizovať a odstrániť nejasnosti popri špecifikovaní väd návrhu, nie nejasne a všeobecne tvrdiť to, čo správny orgán. Tvrdenie, že návrh na evidenciu je návrhom na registráciu je nezmysel... Napadnuté uznesenia NS SR v žiadnom prípade nekorešpondujú s reálnym skutkovým základom, nekorešpondujú s hmotnoprávnym stavom, ale naopak, tomuto príkro odporujú, preto sú napadnuté rozhodnutia vo výrokoch vecne nesprávne, svojvoľné a protiústavné...

... došlo k porušeniu zákazu diskriminácie, princípu právnej istoty a predvídateľnosti rozhodnutia súdu, napriek jasnej dikcii zákona, ústavy a dotknutej judikatúry súdov, porušením princípu konať zákonom nezakázané a neprikázané ignorovaním právne platnej a účinnej emailovej korešpondencie so súdom...

... nie je zrejmé, či rozhodoval senát, ako a kto hlasoval, či len predsedníčka senátu, alebo samosudca, pričom o procesnom rozhodnutí koná a rozhoduje len predsedníčka nie senát ten len v merite, z týchto hľadísk sú rozhodnutia zmätočné a nejasné a javia sa akoby „pomiešané“ právomocou senátu a samosudcu bez identifikácie v záhlaví rozhodnutí...».

Vzhľadom na uvedené sťažovatelia (ich zástupca) navrhli, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy sa vyslovuje, že základné práva sťažovateľov v 1. až 3. rade a vedľajšieho účastníka konania na ich strane, na súdnu ochranu a prístup k nej podľa čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky, na spravodlivé súdne konanie a prístup k súdu podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu občianskych a politických práv samostatne, ale (primárne) aj

a) v spojení s porušením práva na združovanie podľa čl. 11 ods. 1 a 2 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

b) v spojení s porušením práva na zákonného sudcu (senát) podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

c) v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2, 3 Ústavy Slovenskej republiky

d) v spojení s čl. 145 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky

boli protiústavným procesným postupom v konaní Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 8Sžnč/4/2012, 8Sr/1/2012 a 8Sžz/7/2012 a rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR ako porušovateľa, sp. zn. 8Sžnč/4/2012-36, 8Sr/1/2012-42 a 8Sžz/7/2012-40, zo dňa 16. 7. 2013 porušené.

2. Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy sa právoplatné protiústavné rozhodnutia Najvyššieho súdu SR ako porušovateľa sp. zn. 8Sžnč/4/2012-36, 8Sr /1/2012-42 a 8Sžz/7/2012, zo dňa 16. 7. 2013 v celom rozsahu zrušujú a veci sa mu primárne vracajú späť na ďalšie (nové) konanie a rozhodnutie lege artis.

3. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy sa samostatne každému sťažovateľovi priznáva primerané spravodlivé finančné zadosťučinenie ako majetkovú a morálnu ujmu vo výške 100 eur, ktoré je povinný bezodkladne vyplatiť do troch dní od právoplatnosti (doručenia) tohto nálezu Najvyšší súd SR k ich rukám na účet...

5. Najvyšší súd SR sa zaväzuje vyplatiť do troch dní od právoplatnosti (doručenia) tohto nálezu náhradu všetkých trov konania sťažovateľov k ich rukám na účet...“

Sťažovatelia zároveň požiadali ústavný súd o ustanovenie spoločného právneho zástupcu a o „*ustanovenie opatrovníka sťažovateľom v 1 až 3 rade najlepšie v jednej osobe právneho zástupcu*“.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh vrátane sťažnosti predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých

nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania (m. m. IV. ÚS 292/04).

Z obsahu príloh sťažnosti vyplýva, že zástupca sťažovateľov podal odporcovi v 1. rade návrh na evidenciu „hybridného združenia organizácie zamestnávateľov a odborovej organizácie“, avšak odporca v 1. rade tento návrh posudzoval „podľa predmetu činnosti uvedeného v stanovách“, podľa ktorého „išlo jednoznačne o právnu formu občianskeho združenia“.

Podľa § 6 ods. 1 zákona o združovaní občanov združenie vzniká registráciou.

Podľa § 9a ods. 1 zákona o združovaní občanov odborová organizácia a organizácia zamestnávateľov sa stáva právnickou osobou dňom nasledujúcim potom, keď príslušnému ministerstvu bol doručený návrh na jej evidenciu.

Zo sťažnosti a z jej príloh ďalej vyplýva aj skutočnosť, že k registrácii, ale ani k prípadnej evidencii sťažovateľov nedošlo, preto sťažovatelia nevznikli, a teda neexistujú (týka sa to najmä sťažovateľov v 2. a 3. rade).

Pokiaľ ide o sťažovateľa v 1. rade – prípravný výbor – tento je v podstate definovaný v § 6 ods. 2 zákona o združovaní občanov, podľa ktorého návrh na registráciu môžu podávať najmenej traja občania, z ktorých aspoň jeden musí byť starší ako 18 rokov (ďalej len „prípravný výbor“). Podľa § 9a ods. 2 zákona o združovaní občanov pre evidenciu odborovej organizácie a organizácie zamestnávateľov platia obdobne ustanovenia § 6 ods. 2, § 7 ods. 1 a § 9 ods. 2, ktoré sa týkajú registrácie združenia.

V danom prípade sťažnosť za sťažovateľov podal ich zástupca, ktorý však sám seba označil za vedľajšieho účastníka v konaní pred ústavným súdom, a teda nevystupuje v

tomto konaní ani ako jeden zo sťažovateľov, ale ani ako člen prípravného výboru eventuálneho združenia (v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 zákona o združovaní občanov).

Ako z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, namietat' porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd formou sťažnosti podanej ústavnému súdu môžu iba fyzické alebo právnické osoby.

Rovnako podľa § 49 zákona o ústavnom súde sťažnosť môže podať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa porušili jej základné práva alebo slobody, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Keďže v danom prípade podali sťažnosť osoby, ktoré neexistujú, a teda ktoré nemajú spôsobilosť byť účastníkmi konania, nemohol ústavný súd konať inak, iba odmietnuť takúto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú neoprávnenou osobou.

Pokiaľ ide o zástupcu sťažovateľov, ústavný súd s poukazom na znenie § 49 zákona o ústavnom súde (v nadväznosti na čl. 127 ústavy) poznamenáva, že ústavnú sťažnosť nemôže podať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie základných práv a slobôd iných osôb, nie svojich (m. m. I. ÚS 56/98, III. ÚS 137/03). Zástupca v prerokovanej ústavnej sťažnosti namietal porušenie označených práv iných osôb (ktoré však neexistujú), čo je takisto dôvodom na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanej zjavne neoprávnenou osobou.

V súvislosti s označením sa zástupcu ako vedľajšieho účastníka konania ústavný súd uznáva, že zástupca síce môže mať záujem na výsledku tohto konania pred ústavným súdom, avšak vzhľadom na ustanovenie § 21 ods. 2 zákona o ústavnom súde je nutné konštatovať, že jeho vstup do konania ako vedľajšieho účastníka nie je možný.

Podľa § 21 ods. 2 zákona o ústavnom súde vedľajšími účastníkmi konania sú osoby, ktorým toto postavenie priznáva tento zákon, ak sa tohto postavenia nevzdajú. Majú v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastníci konania, konajú však iba sami za seba.

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku alebo Trestného poriadku.

Ústavný súd konštatuje, že z ustanovenia § 31a zákona o ústavnom súde nevyplýva, že do rozhodovacej činnosti ústavného súdu možno prenášať jednotlivé inštitúty Občianskeho súdneho poriadku. Citované ustanovenie pripúšťa iba primerané použitie Občianskeho súdneho poriadku (alebo Trestného poriadku). Ustanovenie § 21 ods. 2 zákona o ústavnom súde je vo vzťahu k ustanoveniu § 31a zákona o ústavnom súde lex specialis, pričom v zmysle uvedeného sa zástupcovi podľa žiadneho ustanovenia zákona o ústavnom súde nemôže priznať postavenie vedľajšieho účastníka.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júla 2014